

Hugo LAMON, *De kwaaië tante Justitie. Over recht en rechters voor de burger*, Brugge, die Keure, 2008, 152 p.

De auteur van dit werk geniet een grote bekendheid, niet alleen in de juridische wereld, maar ook bij het groot publiek.

Hij is advocaat in Hasselt, heeft een tienjarige bestuurservaring in de Orde van de Vlaamse Balies en is sinds vorig jaar lid van de Hoge Raad voor Justitie.

Hij meent – terecht – dat Justitie te belangrijk is om alleen aan juristen over te laten en daarom heeft hij meerdere belangrijke opiniebijdragen geschreven, o.a. in de krant «De Standaard», waarin hij de geheimen van het gerecht bloot legt voor een breed publiek. Omdat hij veel positieve reacties heeft gekregen op die opiniestukken, heeft hij die willen bundelen en daar nieuwe inzichten aan toegevoegd.

Dit geeft een zeer waardevol werk, dat eenieder, die wil deelnemen aan een discussie over Justitie, zou moeten gelezen hebben.

Waarom Justitie als een «kwaaië tante» bestempelen?

De politieke wereld heeft de politiediensten grondig hervormd en wou hetzelfde doen met Justitie, maar is daarin niet geslaagd. Justitie is als een kwaaië tante, die zich niet graag door anderen de wet laat spellen, die het moeilijk heeft zich aan de 21ste eeuw aan te passen; zij lijkt wel een onineembaar bastion.

Als men de inhoudstafel van dit werk naslaat valt het op dat er geen dorre taal in voorkomt, dat de hoofdstukken zeer vrolijke titels hebben, die tot lezen moeten aansporen. De auteur hanteert een satirische stijl en heeft een vlijmscherpe pen.

Nooit komt de materie als droog over, daar waar ze dit in feite toch is en men begrijpt dan ook dat het boek aangename lectuur bezorgt, ongeacht of de lezer al dan niet jurist is.

De auteur spuit niet enkel kritiek op Justitie, maar ook op de uitvoerende en op de wetgevend macht. Zo hekelt hij in een hoofdstuk dat hij betitelt «wetten van bij de afhaalchinees» het feit dat de federale wetgever er vaak niet in gelukt zelf het wetgevend werk te vervullen, maar advocaten inhuurt om wetsontwerpen op te stellen.

De auteur beperkt zich geenszins tot kritiek. Zo hangt hij in het hoofdstuk «De rechters: wie zijn zij, hoe werken ze en wat doen ze eigenlijk?» een zeer positief beeld op van de magistratuur in de toekomst: «de magistratuur heeft door de octopus-ingreep in ieder geval de potentie om op korte termijn een juridisch keurkorps te worden en eens deze nieuwe generatie is doorgestoten tot het beleidsniveau zal deze het aanzien van de rechterlijke macht op ingrijpende wijze veranderen».

Hugo Lamon, *De kwaaië tante Justitie. Over recht en rechters voor de burger*

Als de auteur wel kritiek uit dan is dat nooit destructief, maar wel opbouwend bedoeld.

Als grote handicap van het geldend systeem haalt de auteur aan dat er 137 korpschefs zijn, wat betekent dat er 1 baas per 17 magistraten is, zonder rekening te houden met de vrederechters die hij als «baasjes» bestempelt.

De auteur pleit dan ook voor een grondige hervorming, die zich niet mag beperken tot een geografische herschikking, maar die moet leiden tot de invoering van een eenheidsrechtbank.

Dit werk willen samenvatten is het onrecht aandoen: het is zo rijk in zijn vaststellingen en bespiegelingen enerzijds en anderzijds is het denkwerk van de auteur zo logisch opgebouwd en zo rijk, dat het boek verdient in zijn geheel te worden gelezen.

Het boek eindigt met een korte maar relevante en nuttige bibliografie.

Het wil mij voorkomen dat aan dit zeer belangwekkend boek in de juridische wereld niet genoeg aandacht werd besteed tot op heden.

Mariette VERRYCKEN